

..MAARİF TÜRKÇE C1

Çalışma Kitabı

**TÜRKİYE MAARİF
VAKFI
YAYINLARI**

**Maarif Türkçe
C1**

Yayın Türü ve Basım Tarihi

Çalışma Kitabı
1. Baskı - Temmuz 2023

Türkiye Maarif Vakfı Adına İmtiyaz Sahibi

Prof. Dr. Birol AKGÜN

Genel Yayın Yönetmeni

Ahmet TÜRK BEN

Yayın Koordinatörleri

Prof. Dr. İbrahim GÜLTEKİN
Şeyma IŞIK
Rabia ARZUPINAR
Atmaca POLAT

Baş Editör

Prof. Dr. İbrahim GÜLTEKİN

Editörler

Prof. Dr. Nezir TEMUR • Prof. Dr. Mustafa KURT • Dr. Tarık DEMİR

Yazarlar

Dr. Tarık DEMİR • Rabia ARZUPINAR • Buse Büşra TÜRKDİL
Güler ÖZYÜREK • Gözde TEKİN • Dr. Yakup TÜRKDİL • Feyza Nur GÜNGÖR
Deniz ÇETİNTAŞ • Tuğba ULUCAK

Grafik Tasarım & Uygulama

Ahmet KARATAŞ

Basım

Erkam Yayın San. ve Tic. A.Ş.

ISBN

978-625-6421-41-7

© 2023

Türkiye Maarif Vakfı
Bütün hakları saklıdır.

ORD. PROF. DR. FAHRETTİN KERİM
GÖKAY CAD. ERDEM SOK, NO: 5
ALTUNİZADE, ÜSKÜDAR İST. / TÜRKİYE
T+90 216 323 35 35 | F+90 216 323 13 13

turkiyemaarif.org | [f](#) [t](#) [@](#) tmaarifvakfi

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

İLETİŞİM

A. Geçmişten Günümüze İletişim

- Okuma 6
- Dil Bilgisi 7
- Dinleme 8
- Dil Bilgisi 9
- Yazma 10
- Ünite Değerlendirme ve Kendimi Değerlendiriyorum 17

B. Kültürlerarası İletişim

- Okuma 12
- Dil Bilgisi 14
- Dinleme 14
- Dil Bilgisi 15
- Yazma 16

2. ÜNİTE

EĞİTİM: ÖĞRENMEYİ ÖĞRENMEK

A. Kendini Tanı, Öğrenme Tarzını Keşfet

- Okuma 23
- Dil Bilgisi 24
- Dinleme 25
- Yazma 26

B. Eğitimin Geleceği, Geleceğin Meslekleri

- Okuma 27
- Dil Bilgisi 29
- Dinleme 30
- Yazma 31

- Ünite Değerlendirme ve Kendimi Değerlendiriyorum 32

3. ÜNİTE

HER ŞEYİN BAŞI SAĞLIK

A. Sağlam Kafa Sağlam Vücutta Bulunur

- Okuma 35
- Dil Bilgisi 38
- Dinleme 38
- Dil Bilgisi 39
- Yazma 40

B. Sağlığımız ve Alternatiflerimiz

- Okuma 41
- Dil Bilgisi 45
- Dinleme 46
- Dil Bilgisi 47
- Yazma 48

- Ünite Değerlendirme ve Kendimi Değerlendiriyorum 49

4. ÜNİTE

GENÇLİK NE GÜZEL ŞEY

A. Fark Yaratan Gençler

- Okuma 52
- Dil Bilgisi 55
- Dinleme 56
- Dil Bilgisi 57
- Yazma 58

B. Genç Olmanın Öteki Yüzü

- Okuma 59
- Dil Bilgisi 61
- Dinleme 62
- Dil Bilgisi 63
- Yazma 63

- Ünite Değerlendirme ve Kendimi Değerlendiriyorum 65

5. ÜNİTE

ÜLKELER ARASI YOLCULUK VE GÖÇ

A. Ülkeler Arası Yolculuk

- Okuma 66
- Dil Bilgisi 69
- Dinleme 70
- Dil Bilgisi 71
- Yazma 72

B. Geçmişten Günümüze Göç

- Okuma 73
- Dil Bilgisi 74
- Dinleme 75
- Dil Bilgisi 76
- Yazma 76

- Ünite Değerlendirme ve Kendimi Değerlendiriyorum 77

6. ÜNİTE

KÜRESEL ISINMA

A. Değişen Dünya Değişen İklim: Hayatta Kalabilecek miyiz?

• Okuma	80
• Dil Bilgisi	83
• Dinleme	83
• Dil Bilgisi	85
• Yazma	85

B. İnsan Çağı

• Okuma	86
• Dil Bilgisi	88
• Dinleme	89
• Dil Bilgisi	91
• Yazma	92

• Ünite Değerlendirme ve Kendimi Değerlendiriyorum	92
--	----

7. ÜNİTE

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE EKONOMİ

A. Geçmişten Günümüze Ekonomi

• Okuma	95
• Dil Bilgisi	97
• Dinleme	98
• Yazma	99

B. Yatırım ve Girişimcilik

• Okuma	100
• Dil Bilgisi	102
• Dinleme	103
• Dil Bilgisi	104
• Yazma	104

• Ünite Değerlendirme ve Kendimi Değerlendiriyorum	105
--	-----

8. ÜNİTE

BİLİM VE TEKNOLOJİ

A. Yeni Evren

• Okuma	109
• Dil Bilgisi	110
• Dinleme	111
• Dil Bilgisi	112
• Yazma	112

B. Teknoloji ile Yaşamak

• Okuma	114
• Dil Bilgisi	115
• Dinleme	116
• Dil Bilgisi	116
• Yazma	117

• Ünite Değerlendirme ve Kendimi Değerlendiriyorum	118
--	-----

9. ÜNİTE

KÜLTÜRLER ARASINDA

A. Kültür ve Küreselleşme

• Okuma	121
• Dil Bilgisi	123
• Dinleme	124
• Dil Bilgisi	125
• Yazma	126

B. Kültürel Farklılıklar

• Okuma	128
• Dil Bilgisi	130
• Dinleme	130
• Dil Bilgisi	132
• Yazma	132

• Ünite Değerlendirme ve Kendimi Değerlendiriyorum	133
--	-----

10. ÜNİTE

SANATIN DİLİ

A. Hikâye Saati

• Okuma	136
• Dil Bilgisi	138
• Dinleme	138
• Yazma	140

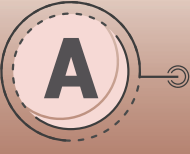
B. Karagöz ve Hacivat

• Okuma	141
• Dil Bilgisi	143
• Dinleme	144
• Yazma	145

• Ünite Değerlendirme ve Kendimi Değerlendiriyorum	146
--	-----

1. ÜNİTE
İLETİŞİM

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE İLETİŞİM

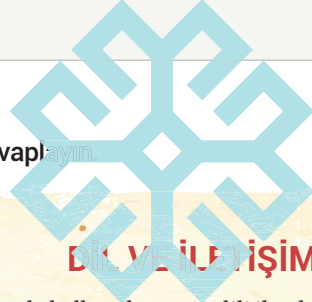
OKUMA

1

Sizce iletişim teknolojik gelişmelerden nasıl etkilenir? Düşüncelerinizi yazın.

2

Metni okuyun ve aşağıdaki soruları cevaplayın.

DİL VE İLETİŞİM

İnsanlar için yürümek, koşmak, oturmak, kalkmak ne kadar doğalsa birbirleri ile iletişim kurmak da o kadar doğaldır. Bir araya geldiğimizde birbirimizle konuşur, soru sorar, görüşlerimizi paylaşır ve bilgi alışverişinde bulunuruz. Günümüzde teknolojik gelişmeler sayesinde yanımızda olmayan kişilerle haberleşmemiz mümkün oldu.

İnsanlar arasındaki iletişimi sağlayan en temel araç dildir. Bütün insanlar en az bir dil bilir ve etrafındakilerle bu dili kullanarak anlaşır. Dil, insanları diğer canlılardan ayıran en temel özelliklerden biridir ve insan türüne özgü bir olgudur. Bundan dolayı dilin niteliğini anlamak, onun tüm özelliklerini betimleyebilmek aynı zamanda insanlığı da anlamayı sağlayacaktır.

Hâlen dünyada sayıları 3,000 ile 6,000 arasında değiştiği düşünülen dil bulunmaktadır. Peki, dil nasıl ortaya çıktı? Aslına bakılırsa bu, bilim dünyasında uzun süredir tartışılan bir konu. Bazı araştırmacılar dilin insan beynine özgü bir sistem olduğunu ve doğuştan sahip olduğumuz dil yetimizin öğrenilmese bile bir refleks gibi ortaya çıkacağını iddia ederken bazıları da dilin kültürel ve sosyal bir birikim olduğunu ve bir kuşaktan diğerine öğrenme yoluyla aktarıldığını savunuyor. Kökeni ne olursa olsun insanlar en bir dil bilir ve bu dil ile iletişim kurar. Ancak 'dil bilmek' ile genellikle konuşulan diller kastedilse de insanlar arasındaki iletişim yalnız konuşma

dili ile olmaz. İletişim aynı zamanda jest ve mimikler gibi yüz-üz iletişim unsurları ile de gerçekleşir. İşitme engelli kişiler, el hareketleri ve yüz-vücut hareketleri ile ifade edilen işaret dili ile iletişim kurar. İşaret dilleri, konuşulan diller gibi doğal dillerdir. İki dil türü arasındaki en temel fark konuşulan dillerde anlamı ifade etmek için ses kullanılması, işaret dillerinde ise anlamı ifade etmek için el, yüz ve vücut hareketlerinin kullanılmasıdır.

Günümüzde teknolojik gelişmelerin etkisiyle yeni bir dil türü daha ortaya çıktı: Emoji dili. Günlük hayatımızın önemli bir parçası hâline gelen dijital ortamlarda iletişimin dili emojiler. Duyguları veya düşünceyi ifade etmek ve desteklemek amacıyla kullanılan emojileri kullanışlı bulanların yanı sıra olumsuz bulanlar da yok değil. Prof. Dr. İrfan Başkurt, gençlerin artık sembollerle konuştuğunu ifade etti. Bugünün insanının yazmakla çizmekle uğraşmak istemediğini dile getiren Başkurt, "Deyimlerimizi unuttuk. Türkçe bitiyor, sembollerle konuşuyor gençler. Günde beş bin mesaj yetmiyor. Bu emoji falan, bu gidişat son derece sağlıksız." diyerek konu hakkındaki görüşlerini ifade etti. Emojilerin kullanımı konusunda görüş farklılıkları bulunsun da emojilerin sayısı gün geçtikçe artıyor ve dijital iletişimde sıklıkla kullanılıyor.

Ayşe Sumru Özsoy
(Düzenlenmiştir.)

1 Aşağıdaki cümleleri okuyun ve cümlede yapılan işleri cümlelerin yanına yazın.

1. İç Hastalıkları ve Gastroenteroloji Uzmanı Prof. Dr. Banu Karamerak edilen soruları yanıtladı.

2. Diyarbakır'da öğretmenler, çocukların hayal dünyasını zenginleştirmek ve onlara bilimi sevdirmek amacıyla "Masalcı Nine" ve "Muciddin" karakterine bürünerek köyleri geziyor.

3. Korumada öncelikli türler arasında bulunan ve Iğdır'da uydu vericisiyle takip altına alınan bozkır kartalı, havaların soğumasıyla Afrika'ya göçtü.

4. Yaralı hâlde bulunan ve bakımı yapılarak doğaya salınan "Kâşif Şahgaga" isimli şah kartal, 5 ay sonra Türkiye'ye döndü.

5. Trabzon'da temizlik işçisi Erol Ceylan, tozlu araç camlarını parmaklarıyla tabloya dönüştürüyor.

6. Hayatın acı veren, nahoş taraflarıyla baş edebilmek de Prof. Dr. Nesrin Dilbaz'a göre elimizden bir şey gelmediği durumlarda hayal dünyamız bize aradığımız kaçış yerini sunuyor.

7. Fotoğraf sanatçısı ve gezgin Sevede Sevan Usak Saita, Afrika'yla ilgili izlenimlerini Başkent Kültür yolu etkinlikleri kapsamında paylaştı.

TÜRKİYE MAARİF
VAKFI
YAYINLARI

2 → Aşağıdaki soruları cevaplayın.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemi yapan kişi bellidir?

- A) Roman Amerikan edebiyatının baş yapıtı kabul edilir.
- B) Moby Dick ilk kez 1851 yılında Londra'da basılmıştır.
- C) Eser gerçek bir hikâyeden esinlenerek yazılmıştır.
- D) Herman Melville, "Moby Dick" adlı romanı yazmıştır.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemi yapan kişi belli değildir?

- A) Dostoyevski, "Suç ve Ceza" romanını yazmıştır.
- B) Telefonu, Alexander Graham Bell icat etti.
- C) Edirne Devlet Tiyatrosu'nda iki oyun sergilendi.
- D) Profesör, sosyal medyanın zararlarını açıkladı.

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde eylemin ne zaman yapıldığı hakkında bilgi vardır?

- A) Öğrenciler derste anlatılan konuyu ilgiyle dinledi.
- B) Profesör kaygının nedenleri hakkında konuştu.
- C) Uzmanlar stres hakkında detaylı bilgiler verdi.
- D) Sağanak yağı dün akşam saatlerinde başladı.

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde eylemin nerede yapıldığı hakkında bilgi vardır?

- A) Dostoyevski'nin eserlerini uzun zaman önce okudum.
- B) Havaların soğumasıyla yazlık kıyafetlerimi kaldırdım.
- C) Avrupa ülkelerinde kış saati uygulamasına geçildi.
- D) Aşırı alışveriş yapmanın nedeni olumsuz duygular.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin nasıl yapıldığı hakkında bilgi yoktur?

- A) Yağmur yağdığı için piknik planımızı iptal ettik.
- B) Yavru kedi minderin üstünde mışıl mışıl uyuyor.
- C) Babaannem hatırladığı bir şiiri güzelce okudu.
- D) Çocuklar Çirkin Ördek masalını sabırla dinledi.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Nereden?" sorusunun cevabı yoktur?

- A) Bazı kitapları internetten almaya karar verdim.
- B) Biz bu ilanı sosyal medyadan görmüştük.
- C) Televizyondan garip garip sesler geliyordu.
- D) Yarışmanın tarihini öğretmenimizden duydum.

DİNLEME

**TÜRKİYE MAARİF
VAKFI
YAYINLARI**

SÖZSÜZ İLETİŞİM

1 → Aşağıdakilerden hangisi sözsüz iletişim unsurlarına örnektir? İşaretleyin.

1. Göz teması	☐
2. Kelimeler	☐
3. Şive özellikleri	☐
4. Jest ve mimikler	☐
5. Duruş ve oturuş	☐

2 → Metni dinleyin ve aşağıdaki soruları metne göre cevaplayın.

1. Metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözsüz iletişim ve kültür
- B) Sözsüz iletişimin özellikleri
- C) Sözsüz iletişimin faydaları
- D) Sözsüz iletişim sorunları

2. Metinde aşağıdaki kişilerden hangisinin görüşleri yoktur?

- A) Michael Argyle
- B) Albert Mehrabian
- C) Mevlâna
- D) Yunus Emre

3 a. Videodaki kadın, adamın beden dili hareketlerini nasıl yorumlamıştır? Okuyun ve eşleştirin.

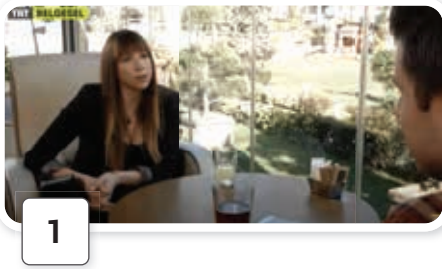
1. Kaşları titremek	
2. Eliyle ağzını kapatmak	
3. Bacağı sallanmak	
4. Omzunu dönmek	

A) söylemek isteyip de söyleyemediği bir şeyler olmak
B) savunmacı bir tutumu olmak
C) sözlerden rahatsız olmak
ç) gergin olmak

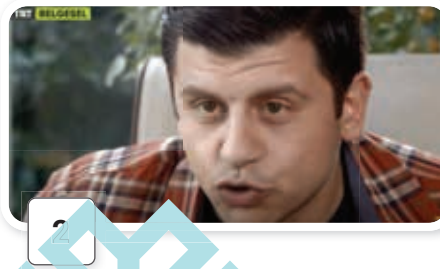
b. Videodaki kadının anlatım tutumu hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) olumlu B) eleştirel C) iyimser D) betimleyici

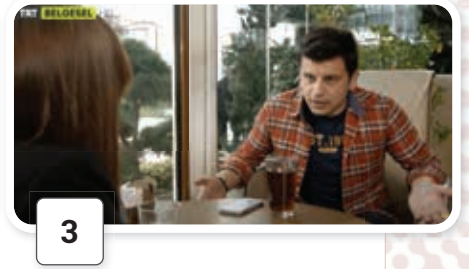
4 Videodan alınan görselleri inceleyin. Görseller ile görsellerde ifade edilen duygu durumlarını görselin altına yazın.

1

2

3

5 Aşağıdaki durumu okuyun. Videodan hareketle bu durumda iletişim kalitesi açısından aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır? İşaretleyin.

"Derya ve Sema liseden beri arkadaşlar. Uzun zaman sonra buluşan ikili bir kafede oturmuş, sohbet etmektedir. Derya, Sema'ya geçen haftaki konsere neden gelmediğini sorar. Sema, gözlerini kaçırır ve hasta olduğu için gelmediğini söyler. Derya, Sema'nın yalan söylediğini düşünür."

- A) Derya, Sema'ya konuşurken gözlerini neden kaçırduğunu sormalıdır.
B) Derya, Sema'nın gözlerini kaçırmasından dolayı durumu söylemelidir.
C) Derya, Sema'nın gözlerini kaçırma hareketini sözlü olarak yorumlamalıdır.
D) Derya, Sema'nın yalan söylediğine yönelik düşüncesini kendine saklamalıdır.

DİL BİLGİSİ

Cümlelerin Öğeleri (Özne, Nesne, Yüklem, Dolaylı Tümeleş, Zarf Tümeleş)

1 Aşağıdaki soruları cevaplayın.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde işi yapan kişi bellidir?
- A) Beş aydır yaylada olan göçerler dönüş yolunda.
B) Şehirde her yıl bu aylarda kitap fuarı düzenleniyor.
C) Evlere alınan her dört ekmekten biri çöpe atılıyor.
D) Önümüzdeki ay kurumumuzda panel düzenlenecek.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde işi yapan kişi belli değildir?

- A) Bursalı kadın dağcı seksen bir ilde tırmanış yaptı.
B) Çay içenlerin ölüm riskinin düşük olduğunu söylendi.
C) Belediye Başkanı, barınak hakkında bilgiler verdi.
D) Japon turist Türkiye turunu İzmir'de tamamladı.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde işi yapan kişi yaptığı işten etkilenmektedir?
- A) Çocuk, kedi tüyüne alerjisi olduğu için kaşınıyor.
B) Tam metroya binecekken kapısı aniden kapandı.
C) Kayıp cüzdan otobüs durağının ilerisinde bulundu.
D) Misafirler sabah erkenden havaalanında karşılandı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde işi yapan kişi yaptığı işten etkilenmemektedir?
- A) Akşam çok üşüdüğüm için battaniyeye sarındım.
B) Düşün günü bütün davetliler süslenmişti.
C) Adam, yaptığı şeylerle durmadan övünüyor.
D) Ofisler her sabah ve akşam temizleniyor.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin birlikte yapıldığı anlamı vardır?
- A) Kâğıtları defterin arasına koymazsan buruşuyor.
B) Yere atılan sakız ayakkabımın altına yapıştı.
C) Çocuklar tenffüs zili çalar çalmaz koşuyor.
D) Güneş kremi sürmediğim için cildim kırıştı.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin karşılıklı yapıldığı anlamı vardır?
- A) Özenle ütlediğim gömleğim maalesef kırıştı.
B) Uzun zamandır küs olan arkadaşlarım barıştı.
C) Sporcular birinci olmak için kıran kırana yarıştı.
D) Dede ve torun birbirini görür görmez kucaklaştı.

YAZMA

- 1 a. Aşağıdaki kelimelerle anlamlı cümleler kurun. Anlamı olmayan sözcüğü kullanmayın.

icat, araç, konuşma, iletişim, insanlar

duygu, mimikler, aktarmak, ses tonu, teknoloji, jest

belirtmek, fikir, araç, istek, ihtiyaç, bilgi, iletişim, gelecek

el, sözsüz, kurmak, işaret, dijital, iletişim, hareket, dil, ses

- b. Aşağıdaki cümleleri inceleyin. Örnekteki gibi farklı şekillerde yeniden yazın.

Farklı ülkelerdeki milyonlarca farklı bilgisayarın ve insanın birbiriyle veri alışverişi yapmasını sağlayan internet, git gide gelişen bir iletişim aracı.

Farklı ülkelerdeki milyonlarca farklı bilgisayarın ve insanın birbiriyle veri alışverişi yapmasına imkân veren internet, giderek gelişen bir iletişim aracıdır.

Günümüzde çok uzaklarda yapılmış bir araştırmaya bulunduğumuz yerden bilgisayar ve internet kullanarak erişip yeni şeyler öğrenebilir, bu araştırmayı yapan insanlarla iletişim bile kurabiliriz

Ancak internette karşımıza çıkan bilgilerin geçerliliği, doğruluğu, insanların güvenilirliği konusunda dikkatli olmamız ve kaynakları iyi araştırmamız gerekir.

Yanlış bilgi, bilgi kirliliğine neden olabilir ve neyin doğru neyin yanlış olduğunu ayırt etmek zorlaşabilir.

a. Aşağıdaki metinde boş bırakılan yerlere uygun bağlaçları yazın.

oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak, son olarak, bu sayede, ancak

Birinden belirli bir tür tepki almak veya onu istediğimiz konuda ikna etmek için yüz ifadelerini kasıtlı olarak kullanabiliriz. İfadeler, sözlü olmayan karmaşık bir iletişim sisteminin parçası olduğu için kültürden kültüre değişebilse de üzüntü, kızgınlık, mutluluk ve benzeri yüz ifadeleri evrenseldir. Yüz ifadeleri yüz yüze iletişimin en önemli avantajlarından biridir. yüz ifadeleri sayesinde karşımızdakinin ne düşündüğünü, hissettiğini anlayabilir ve daha etkili iletişim kurabiliriz. COVID-19 salgını sırasında sosyal ilişkilerimiz ciddi şekilde etkilenmiştir. Virüsün bulaş riskinden kaçınmak için sosyal mesafe ve yüz maskeleri gibi koruyucu önlemler gereklidir bu durum günlük yüz yüze iletişimde zorluklar ortaya çıkarmaktadır. Korunmak için maske takmak ağız ve burunla birlikte yüzün büyük bir bölümünü kapatmak gerekmektedir yüzler, iletişim için olağanüstü bilgi kaynaklarıdır. Etkili bir iletişimde hayati bir rolü olan yüz ifadelerinin çoğunu göremediğimizden iletişim süreçlerimiz olumsuz etkilenmiştir. COVID-19 sürecinde iletişim biçimlerimizde büyük değişiklik olduğu görülmüştür. yüz maskeleri takmak, sohbet sırasında insanların ifadelerini görme ve anlama yeteneğini engellemiş ve iletilen mesajların etkisinin azaltmasına da neden olmuştur.

b. Bağlayıcı ifadeleri kullanarak "iletişimde beden dili" konulu giriş, gelişme ve sonuç paragrafından oluşan bir yazın.

**TÜRKİYE MAARİF
VAKFI
YAYINLARI**